

Cedron

12,0 km

Sejpy

Na březích potoka Cedronu, jenž vděčí své dnešní jméno husitskému zvyku používat pro hory, řeky i města názvy z Bible, byly objeveny přesypy po pravěkých rýžovištích zlata. Nacházejí se ve smrkovém lese asi 200 m proti proudu potoka.

Při rýžování zlata byla nakopaná zemina propírána v mírně tekoucí vodě a po odplavení kalu zůstával tzv. „těžký podíl“ s obsahem zlata u dna. Malé částičky, „zlatinky“, pak byly zachycovány např. na srst ovčího rouna nebo na otýpky suchého konopí. Zpracovaná a propláchnutá hornina tvořila odpad ve velkém množství – rýžovníci ji zanechávali na hromadách, „sejpech“. V Čechách jsou doklady o rýžování zlata už z doby bronzové; sejpy u Cedronu dosud nebyly podrobněji archeologicky prozkoumány.

Živočišstvo

V údolí potoka se vyskytuje ledňáček říční a včelojed lesní.

Ledňáček říční (*Alcedo atthis*) z čeledi ledňáčkovitých je jedním z našich nejpěkněji zbarvených ptáků. V zimě vyhledává nezamrzající volné vody, v době hnízdění obývá tekoucí i stojaté vody, pokud je blízko nich násep, v němž si může postavit noru. Vydlabává ji zobákem a nožkami odhrabuje materiál. Při lovu drobných rybek, korýšů a vodního hmyzu se ledňáček i potápějí.

Včelojed lesní (*Pernis apivorus*) z čeledi krahujcovitých je tažným ptákem se zimovištěm v tropické a jižní Africe. U nás pobývá od dubna do srpna. Hnízdo si staví na stromech ve výšce 15 – 22 m a průběžně, i po narození mláďat, je pokrývá zelenými větvíčkami. Při sezení na vejcích se samec a samice střídají a při „výměně stráží“ se zdraví hlasitým klapáním zobáků. Mláďata krmí výhradně vosami a vosím plodem (vosy ze země vyhrabávají), jinak žerou i další hmyz. - na obrázku:

V potoce bývali i raci, jejich počet však klesá v důsledku znečištění vody a rozmnožení **vydry říční**, která je jim přirozeným nepřítelem.

Jak vznikala naučná stezka

Nadějkovsko, Chyšcko a Jistebnicko patří k územím, jejichž krajina nebyla v nedávné minulosti příliš zasažena intenzivním zemědělstvím. V tomto území je nutno zachovat osobitý ráz krajiny, její členitost a bohatou druhovou rozmanitost rostlin a živočichů.

Původní plán na zřízení naučné stezky byl motivován úsilím zabránit necitlivým rekultivacím. Tato snaha několika místních občanů, především pana učitele Bohuslava Hedvika, byla úspěšná: ONV v Písku v r. 1987 naučnou stezku schválil a doporučil vyjmutí cenných lokalit z rekultivačních plánů. Některým nešetrným zásahům do krajiny se však bohužel zabránit nepodařilo – dokladem je výstavba obřího plechového družstevního seníku (nyní slouží jako dílna a sklad) v údolí potoka Cedronu. Naučná stezka tak svůj účel sice částečně splnila, v praxi však nebyla realizována a zůstávala stále jen v plánech.

Počátkem roku 2001 bylo v Nadějkově na základě petice proti hlubinnému úložišti radioaktivních odpadů, které bylo plánováno u nedalekých Chyšek a Vlksic, založeno občanské sdružení „Zachovalý kraj“. Ve spolupráci s ochotnickým spolkem „Fikar“ a obcí Nadějkov přistoupili členové sdružení k realizaci naučné stezky: dobrovolníci stezku vyznačili v terénu, opatřili provizorními tabulkami s čísly jednotlivých zastávek a připravili stručného tištěného průvodce. V této podobě byla stezka otevřena při slavnostním zasazení lípy na zastávce č.8 („Na rozhrání“) dne 28. 10. 2001. V roce 2002 byly na zastávky díky grantu z Fondu místního rozvoje Nadace VIA instalovány podrobné informační tabule a vydána brožurka o stezce.

Věříme, že naučná stezka bude přínosem pro poznání kraje a podpoří zájem o zdejší území a jeho zachování v relativně čisté podobě.

Cesta vede přes silnici a podle Nadějkovského potoka (v některých mapách je označován „Smutná“) lesem „Řeháčkovina“ do Nadějkova.

V lese Řeháčkovina byla naučná stezka doplněna rodinným okruhem s několika herními prvky a sedmi informačními tabulemi.